

Regionalna Dyrekcja LP w Olsztynie

Regionalna lista grzybów, porostów i roślin chronionych, zagrożonych (z Czerwonych List) i rzadkich regionalnie, występujących lub możliwych do odnalezienia w północno-wschodniej Polsce

(lista uwzględnia gatunki roślin z listy FSC)

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Symbol z rozporządzenia	Ochrona ścisła ^{1,2}	Ochrona częściowa ^{1,2}	Czerwona Lista ^{3,4}	Rzadki regionalnie	Z zał. II i IV DS. ⁵	Preferowane środowisko	Wymaga wypełnienia karty stanowiskowej
Grzyby wielkoowocnikowe									
1	Czarka <i>Sarcoscipha sp.</i> ..... w Polsce dwa gatunki* <i>S. coccinea</i> <i>S. austriaca</i>	1	długotronowa jurajska X		 I	X		wilgotne lasy liściaste - olsy, łęgi, grądy niskie	X
2	Gwiazdosz <i>Geastrum sp.</i> w Polsce około 20 gatunków, najczęstsze to <i>G. lmbriatum</i> <i>G. triplex</i> <i>G. quadrifidum</i>	1	X		..... R E R			różne typy lasów liściastych i iglastych, na ziemi i ściółce	x
3	Lakownica żółtawa (Iśniąca) <i>Ganoderma lucidum</i>			X	R			na drewnie drzew liściastych, często na pniakach i korzeniach	X
4	Maczużnik nasięzralowy <i>Cordyceps ophioglossoides</i>					X		w lasach iglastych, wśród mchów: pasożytuje na grzybnii podziemnych grzybów z rodzaju jeleniak <i>Elaphomyces</i>	
5	Ozorek dębowy <i>Festulina hepatica</i>			X	R	X		przestoje starych drzew, na drewnie żywych i martwych dębów (często pomnikowych)	X
6	Sarniak świerkowy (dachówkowaty) <i>Sarcodon imbricatus</i>	1	sinostopy, szorstki, sosnowy x		V	X		w borach - gleby kwaśne, piaszczyste, pod świerkami	X
7	Siedziun (szmaciak) gałęzisty (sosnowy) <i>Sparassis crispa</i>			siedziun dębowy x	R			w borach, u podstawy drzew (zazwyczaj sosny), lub pozornie na glebie	
8	Smardz <i>Morchella sp.</i> ..... <i>M. esculenta</i> <i>M. conica</i> <i>M. elata</i>			X (poza ogrodami)	..... R R			wilgotne lasy liściaste, na glebach żyznych, także w parkach i ogrodach, wiosną	X
9	Soplówka <i>Heridium sp.</i> ..... w Polsce 3 gatunki najczęstszy to <i>H. coralloides</i>	1	jeżowata x	bukowa, jodłowa x	 V	X		..... starodrzewia, buczyny, głównie na kłodach -!	X
10	Sromotnik bezwstydny <i>Phallus impudicus</i>					X		w lasach iglastych i liściastych, w miejscach żyznych i wilgotnych	
11	Szyszkowiec łuskowaty <i>Strobilomyces strobilaceus</i>			X	R	X		w różnych typach lasu, na ziemi	X
12	Świecznica rozgałęziona <i>Clavicornia pyxidanta</i>				V			w różnych typach lasu, na zmuśniętych kłodach, i pniakach drzew liściastych	x
13	Żagiew wielogłowa (okółkowa) <i>Dendropolyporus (Polyporus) umbellatus</i>			X	V	X		laso liściaste i mieszane (starodrzewia), na korzeniach żywych drzew liściastych (np. grabów) - !	X
Porosty									
1	Brodaczka <i>Usnea sp.</i> ..... w NE Polsce około 35 gatunków*, najczęstsze to: <i>U. hirta</i> <i>U. filipendula</i> , <i>U. subfloridana</i>		sina, sinawa, ostra, skalna, smukła, etc. X	zwyčajna x	..... VU VU EN			w różnego typu lasach, na korze drzew liściastych i iglastych, najliczniej w miejscach nasłonecznionych - w lukach drzewostanów przy drogach, często w koronach drzew	X
2	Granicznik płucnik <i>Lobaria pulmonaria</i>	1	X		EN	X		laso liściaste i mieszane (starodrzewia), na korze drzew liściastych (dęby, klony, jesiony) - !	X

3	Nibyplucnik <i>Cetrelia sp.</i> ..... W Polsce kilka gatunków* o podobnym statusie i ekologii				EN	X		lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na korze drzew liściastych - !	X
4	Pałecznik zielony <i>Calicium viride</i>				VU	X		lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na korze drzew liściastych (najczęściej debów)	
5	Pawężnica fuscyczkowata <i>Peltigera praetextata</i>		x		VU	X		wilgotne lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na korze starych drzew liściastych, rzadko na murszejącym drewnie	X
6	Plucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i>			x	VU			suche bory sosnowe, na glebie	
7	Plucnica płotowa <i>Cetraria sepincola</i>		x		EN	X		w borach sosnowych, zwykle na cienkich gałązkach drzew, w luźnych drzewostanach lub przy drogach, także na drewnie w terenie otwartym (ogrodzenia pastwisk)	X
8	Plucnica zielona <i>Cetraria chlorophylla</i>		x		VU			bory sosnowe oraz drzewa rosnące przy drogach, miejsca ekspozowane, najczęściej na brzożach	
9	Przestrumcznik pustuikowy <i>Hypotrachyna revoluta</i>		x		EN	X		wilgotne lasy liściaste (olsy, łęgi), zwykle rosnące wzdłuż cieków, na korze drzew liściastych (głównie olszy) - !	X
10	Włostka <i>Bryoria sp.</i> ..... w NE Polsce około 12 gatunków*, najczęstszy to <i>B. fuscescens</i>		x		VU			w różnego typu lasach, na korze drzew liściastych i iglastych, najliczniej w miejscach nasłonecznionych - w lukach drzewostanów przy drogach, często w koronach drzew	X
11	Złociszek jaskrawy <i>Chrysothrix candelaris</i>		x		CR	X		w lasach liściastych i mieszanych (starodrzewia), na korze (w spękaniach) starych drzew - głównie dębów - !	
12	Złotinka jaskrawa <i>Vulpicida pinastri</i>			x	NT			w borach sosnowych, na korze drzew (najczęściej brzoż) lub drewnie	X
13	Żółtlica chropowata <i>Flavoparmelia caperata</i>			x	EN	X		wilgotne lasy liściaste (grądy, łęgi, olsy), na korze drzew liściastych (dąb, jesion, olsza, grab), często w wyższych partiach drzew	X
Watrobowce									
1	Nowellia krzywolistna <i>Nowellia curvifolia</i>		X		V			epiksyl	X
2	Piórkowiec kutnerowaty <i>Trichocolea tomentella</i>					X		w legach	X
Mchy									
1.	<i>Anomodo sp.</i>					X		epifit - !	X
2.	Bezlist okrywowy <i>Buxbaumia viridis</i>	2,3	x				x	epiksyl	X
3.	Bezlist zwyczajny <i>Buxbaumia aphylla</i>					x		epiksyl	X
4.	Białoząb <i>Leucodon sciuroides</i>					X		epifit - !	X
5.	Blotniszek welniasty <i>Helodium blandowii</i>	3	X					torfowiska, mokradła	X
6.	Drabinowiec mroczny <i>Cinclidium stygium</i>		X					torfowisko	X
7.	Gładysz paprociowaty <i>Homalia trichomanoides</i>			X				epifit	X
8.	Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i> Sierpowiec błyszczący <i>Depanocladus vernicosus</i>	2,3	X			X	X	torfowiska	X
9.	<i>Messia triquetra</i>					X		torfowiska	X
10.	Miechera <i>Neckera pennata</i>		X			X		epifit - !	X
11.	Miechera kędzierzawa <i>Neckera crispa</i>			X		X		epifit - !	X

12.	<i>Mnium marginatum</i>					X		skarpy wąwozów i rzek	X
13.	Mszarak krolekowaty <i>Paludella squarrosa</i>	3	X					torfowiska	X
14.	Nastroszek <i>Ulota</i> sp.		X					epifit	X
15.	<i>Nyholmiella gymnostoma</i>					X		epifit - !	X
16.	Podsadnik kulisty <i>Splachnum</i> sp.		X			X		koprofit	X
17.	Prostożąbek wiciowaty <i>Dicranum flagellare</i>						X	epifit / epiksyl	X
18.	Skropowiec brunatny <i>Scorpidium scorpioides</i>		X					torfowiska	X
19.	Szmotlach jabłkowaty <i>Bartramia pomiformis</i>					X		skarpy	X
20.	Szurpek <i>Orthotrichum</i> sp.			szwedzki X	X	X		epifit	X
21.	Szurpek porosły <i>Orthotrichum lyellii</i>			X		X		epifit	X
22.	Widłoząb zielony <i>Dicraum viride</i>	2	X				X	epifit / epiksyl	X
Paprotniki									
1	Długosz królewski <i>Osmunda regalis</i>	3	X					wilgotne lasy, olsy, łągi, brzegi rzek	x
2	Nasięzrał pospolity <i>Ophioglossum vulgatum</i>	1	X					wilgotne łąki, zarośla	x
3	Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i>							skarpy, strome zbocza, wykroty drzew	x
4	Pióropusznik strusi <i>Matteucia struthiopteris</i>				X			łągi, brzegi strumieni, żyzne grądy	x
5	Podejrzon <i>Botrychium</i> sp.	1	X				X	polany śródleśne, ubogie pastwiska, murawy bliźniczkowe	x
6	Skrzyp olbrzymi <i>Equisetum telmateia</i>							źródlika, łągi	x
7	Skrzyp zimowy <i>Equisetum hyemale</i>					X		wysięki na zboczach, obniżenia terenu	x
8	Widlicz cyprysowy <i>Diphasiastrum tristachyum</i>		X		EN	X		wrzosowiska, bory sosnowe	x
9	Widłaczek torfowy <i>Lycopodiella inundata</i>	3	X		VU	X		torfowiska przejściowe, mlaki	x
10	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>			X				bory, wrzosowiska	
11	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>			X				bory, brzegi torfowisk	
12	Widłak spłaszczony <i>Lycopodium complanatum</i>			X		X		bory sosnowo-świerkowe	x
13	Widłak wroniec <i>Huperzia selago</i>			X		X		bory sosnowe	x
Nagozalażkowe									
1	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>			X	VU	X		grądy	x
Dwuliścienne									
1	Aldrowanda pęcherzykowata <i>Aldrovanda vesiculosa</i>	1, 2, 3	X		CR		X	ciepłe zatoki eutroficznych jezior	
2	Arnika góraska <i>Arnica montana</i>	1	X			X		bory, suche murawy	x
3	Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>							często stanowiska na opuszczonych siedliskach lub cmentarzach	
4	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>							często stanowiska na opuszczonych siedliskach lub cmentarzach	
5	Brzoza karłowata <i>Betula nana</i>	1, 3	X		EN	X		torfowiska wysokie	x
6	Brzoza niska <i>Betula humilis</i>	1, 3	X		EN	X		torfowiska niskie, mokradła	x
7	Bukwica zwyczajna <i>Betonica officinalis</i>					X		widne grądy, dąbrowy	x
8	Chamedafne północna <i>Chamaedaphne</i>	3	X		EN			torfowiska	x

9	Dzwonecznik wonny <i>Adenophora liliifolia</i>	1, 2, 3	x			x	x	świetliste dąbrowy, lasy, brzegi lasów	x
10	Dzwonek boloński <i>Campanula bononiensis</i>	1	x					murawy, ciepłolubne, brzegi grądów	x
11	Dzwonek pokrzywolisty <i>Campanula trachelium</i>					x		żyzne grądy, buczyny	
12	Dzwonek skupiony <i>Campanula glomerata</i>					x		widne lasy, zbocza	x
13	Dzwonek szerokolistny <i>Campanula latifolia</i>				x			żyzne grądy, buczyny	x
14	Gnidosz błotny <i>Pedicularis palustris</i>				X	x		mokradła, torfowiska niskie, źródłiska, podmokłe łąki	x
15	Gnidosz królewski <i>Pedicularis sceptrumcarolinum</i>		x			x		mokradła, torfowiska niskie, źródłiska, podmokłe łąki	x
16	Goryczka krzyżowa <i>Gentiana cruciata</i>	1	x					brzegi lasów, murawy	x
17	Goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i>	1	x			x		podmokłe łąki, łąki trzęślicowe	x
18	Goryczuszka błotna <i>Gentianella uliginosa</i>	1	x			x		młaki, mokradła, alkaliczne torfowiska	x
19	Goździk kartuzek <i>Dianthus carthusianorum</i>					x		prześwietlone bory, suche polany śródleśne	x
20	Goździk kropkowany <i>Dianthus superbus</i>					x		murawy napiaskowe, prześwietlone bory, suche polany śródleśne	x
21	Goździk piaskowy <i>Dianthus deltoides</i>				x			murawy napiaskowe, prześwietlone bory, suche polany śródleśne	x
22	Goździk pyszny <i>Dianthus superbus</i>	1	x					łąki trzęślicowe, turzycowiskowe, łąki podmokłe	x
23	Groszek wielkoprzylistkowy <i>Lathyrus pisiformis</i>	1	X		VU			ciepłolubne grądy, dąbrowy, ciepłolubne zarośla	x
24	Gruszkówka jednostronna <i>Orthilia secunda</i>					x		bory, bory mieszane	
25	Gruszczyca mniejsza <i>Pyrola minor</i>					x		bory	
26	Gruszczyca okrągłolistna <i>Pyrola rotundifolia</i>					x		bory, bory mieszane	
27	Gruszczyca zielonawa <i>Pyrola chlorantha</i>					x		bory	X
28	Gruszczyk jendokwiatowy <i>Moneses uniflora</i>					x		bory	
29	Kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i>				X			suche murawy wydmy	
30	Kokorycz drobna <i>Corydalis pumila</i>		X					buczyny, żyzne grądy	
31	Kokorycz pełna <i>Corydalis solida</i>					x		żyzne grądy, buczyny	x
32	Kokorycz pusta <i>Corydalis cava</i>					x		żyzne grądy, buczyny	x
33	Korzeniówka pospolita <i>Monotropa hypopitys</i>					x		bory sosnowe	x
34	Leniec bezpodkwiatowy <i>Thesium ebracteatum</i>	1, 2, 3	x			x	x	murawy ciepłolubne, alkaliczne polany	x
35	Łuskiewnik różowy <i>Lathraea squamaria</i>					x		podnóża zboczy, w grądach	x
36	Malina moroszka <i>Rubus chamaemorus</i>		x		EN			torfowiska wysokie i przejściowe, bór bagienny	
37	Mącznica lekarska <i>Arctostaphylos uva-ursi</i>		x			x		wrzosowiska, brzegi borów	
38	Midownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>				X			ciepłolubne grądy, lasy	x

39	Naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i>			X		x		ciepłolubne zarośla, zręby, bory mieszane	x
40	Niebieskocień trwały <i>Swertia perennis</i>	1	x			x		torfowiska niskie, źródła, podmokłe łąki	x
41	Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>			x				świetliste lasy, polany	x
42	Pełnik europejski <i>Trollius europaeus</i>	1	x			x		wilgotne i mokre łąki	x
43	Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>							widne lasy i zarośla i ich skraje, murawy	
44	Pomocnik baldaszkowaty <i>Chimophila umbellata</i>			x				bory	x
45	Rosiczka długolistna <i>Drosera anglica</i>	3	x			x		torfowiska wysokiej przejściowe	x
46	Rosiczka okrąglistna <i>Drosera rotundifolia</i>		x					torfowiska wysokie i przejściowe	
47	Rosiczka pośrednia <i>Drosera intermedia</i>		x			x		torfowiska wysokie i przejściowe	x
48	Rutewka orlikolistna <i>Thalictrum aquilegifolium</i>					x		wilgotne zarośla, łągi, łąki śródleśne	x
49	Rutewka wąskolistna <i>Thalictrum lucidum</i>					x		wilgotne łąki i zarośla	x
50	Rzepik szczeciński <i>Agrimonia pilosa</i>	2, 3	x			x	x	brzegi dróg, w grądach	x
51	Sasanka łąkowa <i>Pulsatilla pratensis</i>	1, 2	x			x		murawy, suche pastwiska, brzegi borów	x
52	Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	1, 2, 3	x		LR	x	x	brzegi, skarpy, linie w borach, murawy napiaskowe	x
53	Sasanka wiosenna <i>Pulsatilla vernalis</i>	1	x		VU	x		brzegi, skarpy, linie w borach, murawy napiaskowe	x
54	Skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	2, 3	x		EN		x	alkaliczne mokradła, torfowiska niskie i źródłowe	x
55	Starodub łąkowy <i>Ostericum palustre</i>	1, 2, 3				x	x	podmokłe łąki, w dolinach rzek	x
56	Szałwia łąkowa <i>Salvia pratensis</i>					x		alkaliczne łąki, polany śródleśne, skarpy	x
57	Turówka leśna <i>Hierochloa australis</i>			x		x		bór mieszany	
58	Turówka wonna <i>Hierochloa odorata</i>			x		x		szuwary, wilgotne łąki, zarośla, słoneczne zbocza	
59	Wiązówka bulwkowa <i>Filipendula vulgaris</i>					x		murawy ciepłolubne, alkaliczne łąki, polany śródleśne	x
60	Wierzba borówkolistna <i>Salix myrtilloides</i>	1, 3	x		EN			torfowiska przejściowe i niskie, mokradła	x
61	Wierzba lapońska <i>Salix lapponum</i>	1, 3	x		EN			torfowiska przejściowe i niskie, mokradła	x
62	Zaraza <i>Orobancha sp.</i>		x			x		różne	
63	Zawilec wielokwiatowy <i>Anemone sylvestris</i>		x			x		cielolubne grądy, alkaliczne murawy, pastwiska	x
64	Zimoziół północny <i>Linnaea borealis</i>		x					bory sosnowe	x
65	Żurawina drobnolistna <i>Vaccinium microcarpon</i>					x		torfowiska wysokie	x
Jednoliścienne									
1	Bagnica torfowa <i>Scheuchzeria palustris</i>		x			x		torfowiska przejściowe	
2	Bulawnik <i>Cephalanthera sp.</i>		x		EN			różne	x
3	Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>			x		x		łągi, strumienie, żyzne grądy	x
4	Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>		x					lasy liściaste	x
5	Gółka długoostrógowa <i>Gymnadenia conopsea</i>	1	x					grądy, dąbrowy, ciepłolubne zarośla	x
6	Kokorycz okółkowa <i>Polygonatum verticillatum</i>					x		grądy	x

7	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>	1	x			x		podmokłe łąki, brzegi zarośli	x
8	Kruszczyk <i>Epipactis</i> <i>sp.</i>		x			x		różne	x
9	Kukułka <i>Dactylorhiza sp.</i>	1	x		EN			w większości - mokre łąki, młaki	x
10	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>		x			x		grądy, buczyny	x
11	Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	1, 2, 3	x		VU		x	alkaliczne mokradła, młaki	x
12	Listera jajowata <i>Listera ovata</i>		x					różne- od torfowisk do grądów, borów, łąk	x
13	Listera sercowata <i>Listera cordata</i>		x					bory sosnowe	x
14	Miodokwiat krzyżowy <i>Hemimium monorchis</i>	3	x					torfowiska	x
15	Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i>	1, 2, 3	x		VU			prześwietlone grądy, dąbrowy, brzegi zarośli	x
16	Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>		x	x		x		widne lasy, polany śródleśne, łąki	x
17	Podkolan zielonawy <i>Platanthera chlorantha</i>		x	x		x		lasy liściaste, rzadko wilgotne łąki	x
18	Przygielka biała <i>Rhynchospora alba</i>					x		torfowiska przejściowe	x
19	Storczyk <i>Orchis</i>	1	x		VU	x		różne	x
20	Tajęża jednostronna <i>Goodyera repens</i>		x			x		bory sosnowe	x
21	Wątlík błotny <i>Hammarbya paludosa</i>		x		EN			torfowiska	x
22	Wielnianka delikatna <i>Eriophorum gracile</i>		x		CR			alkaliczne torfowiska przejściowe	x
23	Wyblin jednolistny <i>Malaxis monophyllos</i>		x		LR			alkaliczne torfowiska, mokradła	x

Symbole z rozporządzenia:

1 - gat. wymaga ochrony czynnej

2 - gat. dla których nie ma odstępstw od zakazów - §7 ust. 3

3 - czynności z zakresu racjonalnej gospodarki leśnej **nie są** objęte odstępstwami od zakazów § 6.1.

¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408)

² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)

^{3,4,5} ¹, Jak w wersji pierwotnej